

Infolist
občanského sdružení
Ekologický právní servis

PRÁVEM NOT PROTI BEZPRÁVÍ JUST LAW!

Newsletter
of the Environmental Law Service

Příští rok ve znamení (ne)udržitelné dopravy

Česká města snaží se o uplatňování principů udržitelného rozvoje se budou v příštím roce soustřeďovat na dopravu. S nápadem zorganizovat společnou kampaň se národní sítí Zdravých měst obrátila na Radu vlády pro udržitelný rozvoj, která iniciativu podpořila.

„Cílem je dostat téma dopravy a její (ne)udržitelnosti v současné době do veřejné debaty, tedy upozorňovat společnými silami na negativní trendy, kterými jsou emise, hluk, dopravní nehody a bezpečnost vůbec, zábor prostoru, ale i na pozitivní příklady.“

(Jakub Kašpar - citace ze zprávy ČTK).

2007 under the sign of (un)sustainable transport

Czech towns and cities committed to the principles of sustainable growth will focus on transport issues next year. Backed by the national network of Healthy Towns, the initiative was presented to the government's sustainable growth council and won its support.

“The objective of the joint campaign is to start a public debate on transport and its (un)sustainability in order to draw attention to negative trends such as air pollution, noise, traffic accidents and safety in general, the use of land. However, we will focus on positive aspects as well.”

(Jakub Kašpar - quote from a ČTK release).

Brussels seminar says "polluter must pay"

Our lawyer Michal Bernard participated in a seminar about the **Directive on environmental damage liability (2004/35/ES)** and its transposition to national law held by the European Environmental Bureau (EEB) in Brussels.

The Czech Republic must implement the Directive in the local law by April 30, 2007 and adopt its prevention and "polluter pays" principles. Besides fair payment for environmental damage, the new economic tool of environment protection could motivate companies to acquire modern failure-free technologies and strive for "cleaner" operation. The Ministry of the Environment is now working on a draft bill but the first versions fail to meet standards required for efficient application of the two principles. We want to be part of the process from the very beginning and positively influence the writing of the law in order to support the above principles.

Luděk Škola, Michal Bernard

Are hundreds of Czech business facing closure? Yes, they do if they fail to get integrated permits by October 2007.

We sent an open letter to the Czech government, Ministry of the Environment and regional authorities regarding the Integrated Pollution Prevention and Control (IPPC). As of October 30, 2007, all operations (mostly industrial companies) that are subject to the IPPC Directive will have to have integrated permits that will define binding operation conditions and will be necessary for them to run their facilities.

The IPPC legislation has been in place for nearly four years. So far 700 operations have received integrated permits and more than 1,000 other mainly old businesses will have to get them in less than a year.

Our open letter is meant to draw attention to the seriousness of the situation and urge authorities to strive for a solution because the relevant agencies are understaffed at present and will be unable to duly process such huge numbers of applications in accordance with the law. Unless the affected companies get permits on time the Czech Republic will face potential sanctions from EU institutions.

Jiří Nezhyba

NEW PUBLICATIONS, STUDIES...

Franc Pavel, Nezhyba Jiří, Heydenreich Comelia *Když se bere společenská odpovědnost vážně (Taking corporate social responsibility seriously)*, 1.vyd., **Ekologický právní servis**, 2006. ISBN 80-86544-08-7

What is corporate social responsibility, what does the term mean and what does it entail and, most importantly, what could NGOs and labour unions do to efficiently use specific tools available to enforce and increase social responsibility of multinational corporations? All these issues are discussed in a new publication of the GARDE Global Responsibility programme. It includes an anthology of CSR case studies from Central Europe.

LEGAL ADVICE

What defences do I have against excessive traffic-related noise smog?

If you feel that traffic-related noise or pollution creates an infringement of your rights you do not have to rely solely on the help of public authorities. You can use an option provided by private law, specifically **Act no. 40/1964 Coll., the Civil Code**. The key part is section 127 of the Civil Code that says that the owner of an asset must refrain from such use that would be a **nuisance exceeding a reasonable level** or that would **seriously restrict the rights of other people**. This means that the owner must not use the asset in a way that would harass his neighbours primarily by noise, dust, smoke, garbage, light, shade and vibrations.

As a private owner, you can demand that another owner / disturber (i.e. the person being the defendant in your dispute) refrains from harassing you above a reasonable level (where it is difficult or unpleasant to use your property, for example) and stops preventing you from exercising your ownership rights (i.e. limiting the use of your property). In such cases, the disturber can be an **individual or a legal entity**.

Although complaints seeking protection of ownership rights are commonly known as "**neighbour complaints**" it does not mean that they can involve only the owner of an immediately adjoining property but can be used against disturbers farther away including legal entities (for example towns or private businesses that harass local citizens or employees). This type of legal complaints cannot be used by tenants.

The complaints can seek a court order requiring the disturber to **refrain from activities** that harass you or impede on your ownership rights. The claim must not demand an action from the defendant.

Vendula Povolná and Markéta Višínková

The ELS has been involved in cases where road traffic provably exceeds maximum noise limits. If you encounter a similar problem in your area and you want to take legal action you can write to our Consultation Service.

OUR CASES

Declaration of understanding

This is the name of an agreement signed by Hyundai Motor Manufacturing Czech, s.r.o. (HMMC), the Region of Moravia and Silesia, the Ministry of Industry and Trade and CzechInvest on the one hand and the Environmental Law Service and other NGOs - Děti země, Beskydčan and Půda pro život on other hand.

After more than two months of very complicated talks initiated by HMMC a Declaration was signed in the hope of removing, mitigating and compensating for the negative effects of the new HMMC factory and the Nošovice industrial zone.

Specific agreements:

the Region of Moravia and Silesia, the Ministry of Industry and Trade and CzechInvest have promised to stop work on new strategic industrial zones in the region - Dolní Lutyně and Šilheřovic and focus instead on regeneration of unused areas in existing vacant industrial areas (known as "brown fields") and in the future give preference to regeneration over creation of new "green field" industrial developments.

HMMC has promised to develop a traffic plan that would limit negative effects on the environment, restrict the number of heavy vehicles over 7.5 tonnes on weekends and public holidays, adopt such landscaping activities

inside the factory compound that would mitigate countryside changes or to establish a foundation supporting civic society and community programmes near the Nošovice zone, invest CZK 20 mln in the foundation and then add several millions each year, adopt the EMAS II environmental management and audit system or report on long-term sustainability according to the Global Reporting Initiative standards.

NGOs have promised to respect all previously granted permits and opinions regarding the Nošovice industrial zone and the HMMC plant and to settle all their objections against project documents and administrative decisions directly with HMMC and the Region without further legal appeals and complaints.

furthermore, the agreement includes a sanction mechanism that requires the publication of an announcement regarding a violation of Declaration obligations.

This is the first time a complex agreement with a multinational corporation was achieved in the Czech Republic even before construction of a new plant begins. At the same time, it represents an important step in the dialogue with representatives of public administration and local governments.

The full text of the Declaration including appendices is available on our web site.

Pavel Franc, Jiří Nezhyba

Building bans new tool for municipalities against irresponsible development

Inspired by the successful ruling of the Constitutional Court in our "Pozlovice" case*, we have decided to help towns in protecting their territory, the health and property of their citizens and pristine nature against the state's and regions' irresponsible development plans. Five towns on the route of **highway D3** (Tisem, Ješetice, Václavice, Libeř and Chrástany) have already used building bans to considerably restrict road construction on their territory. The building bans state that new roads must be created in underground tunnels, surface tunnels or closed tubes. New construction must not change the countryside. Builders must respect these conditions. Other towns faced with similar problems (for example along roads R 35, R 52 and R 49) are about to adopt similar measures. Our goal is to help local governments and towns in minimising the negative effects of roads on health, countryside and the environment or pushing through other, less harmful alternatives. We also want to initiate a general discussion on the choice of road routes as we believe there are alternatives more favourable to people and nature. The tube model is based on a Swiss example. The higher cost of road construction is more than legitimate if health and (hitherto) pristine nature are at risk.

Michal Bernard, Pavel Černý

*/ The Constitutional Court confirmed that the Moravian town of Pozlovice (Bílé Karpaty) had the right to set tough conditions under which it would be willing to permit the construction of high-voltage power lines (ruling published under no. 475/2006 Coll.). The town demanded that power lines must be under ground in open countryside.

Bruselský seminář „znečišťovatel platí“

Náš právník Michal Bernard se zúčastnil semináře ke Směrnici o odpovědnosti za škody na životním prostředí (2004/35/ES) a její transpozici do národních právních řádů, který v Bruselu pořádalo European Environmental Bureau (EEB).

ČR musí do 30.4.2007 implementovat do české legislativy tuto směrnici, která zakotvuje principy prevence a znečišťovatel platí. Tento ekonomický nástroj ochrany životního prostředí by kromě spravedlivého hrazení ekologické újmy mohl motivovat provozovatele k modernějším bezporuchovým technologiím a „čistšímu“ provozu. Ministerstvo životního prostředí nyní zpracovává návrh zákona, jehož první verze ovšem nenaplní představy o efektivním fungování obou principů. Naším cílem je již od počátku tohoto procesu pozitivně ovlivnit zpracováváný návrh zákona ke splnění těchto principů.

Luděk Škola, Michal Bernard

Hrozí zavření stovek českých podniků? Ano, pokud do října 2007 nezískají integrované povolení.

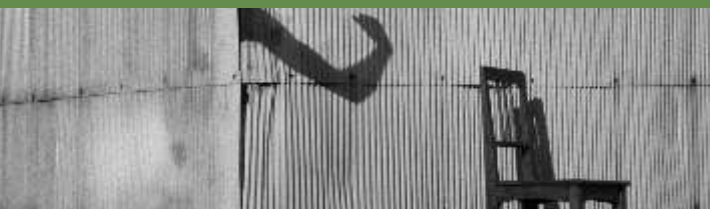
Zaslali jsem otevřený dopis vládě ČR, Ministerstvu životního prostředí a krajským úřadům v záležitosti integrovaného povolení a omezování znečištění (tzv. IPPC). Do 30. října 2007 totiž budou muset všichni provozovatelé, většinou průmyslové podniky, podléhající zákonu IPPC získat integrované povolení (stanovující závazné podmínky pro provoz), bez kterého nemohou svá zařízení provozovat.

Za bezmála čtyři roky od účinnosti zákona IPPC obdrželo integrované povolení jen zhruba 700 zařízení, přitom další více než tisícovka především starších podniků si je musí během necelega roku opatřit.

Otevřeným dopisem jsme chtěli upozornit na vážnou situaci a požádat o její řešení, neboť za současného personálního stavu jednotlivých úřadů nelze tak velké množství žádostí skutečně řádně v souladu se zákonem posoudit. Pokud podniky povolení nezískají, nebo by byly provozovány bez něj, Česká republika se vystavuje hrozbě sankcí ze strany institucí EU.

Jiří Nezhyba

NOVÉ PUBLIKACE, STUDIE....

Franc Pavel, Nezhyba Jiří, Heydenreich Comelia – Když se bere společenská odpovědnost vážně, 1. vyd., Brno: Ekologický právní servis, 2006. ISBN 80-86544-08-7

Co je to společenská odpovědnost korporací, jak tomuto konceptu správně rozumět, co se za ním skrývá a hlavně jak mohou nevládní organizace a odbory efektivně využít jeho konkrétních nástrojů k prosazování a zvyšování odpovědnosti nadnárodních společností? O tom všem pojednává nová publikace programu GARDE – Globální odpovědnost. K ní je připojen sborník případových studií z monitorování dodržování CSR ve středoevropských podnicích.

RADY PRÁVNÍ PORADNY

Jak se bránit nadměrnému hluku a smogu z dopravy?

Pokud se v důsledku hluku či imisí způsobených například dopravou cítíte poškozeni ve svých právech, nemusíte spoléhat jen na pomoc orgánů veřejné správy. Můžete jako **vlastníci věci** využít možnosti, kterou poskytuje soukromé právo, konkrétně z. č. 40/1964 Sb., **občanský zákoník (OZ)**. Klíčovým je § 127 OZ, který říká, že vlastník věci se musí zdržet všeho, čím by **nad míru přiměřenou poměrům obtěžoval** jiného nebo čím by **vážně ohrožoval výkon jeho práv**. Proto nesmí nad míru přiměřenou poměrům obtěžovat sousedy zejména hlukem, prachem, kouřem, odpady, světlem, stíněním a vibracemi.

Jako vlastník se můžete domáhat toho, aby vás jiný vlastník rušitel (tedy ten, kdo v případném sporu bude pasivně legitimovaným-žalovaným) neobtěžoval nad míru přiměřenou poměrům (tj. např. užívání nemovitosti se vám stává obtížným nebo nepřijemným) a neohrožoval výkon vašeho vlastnického práva (tj. ohrožování možnosti užívat nemovitost). Tímto rušitelem přitom mohou být jak **fyzické, tak právnické osoby**. Ačkoliv žaloba podaná za účelem ochrany vlastnického práva bývá nazývána „sousedská“, neznamená to, že podat tuto žalobu může pouze vlastník bezprostředně sousedící nemovitosti, ale i vzdálenější sousedé touto skutečností dotčení. Může to být i osoba právnická (např. obec nebo obchodní společnost, kdy jsou obtěžováni jejich občané nebo pracovníci). Podat žalobu nemohou např. nájemníci.

Žalobou se pak lze domáhat, aby byla rušiteli uložena povinnost **zdržet se toho jednání**, kterým obtěžuje či ohrožuje naše vlastnická práva. Žalobní návrh nemůže směřovat k povinnosti žalovaného něco konat.

Vendula Povolná a Markéta Višínková

Případy, kdy jsou silniční dopravou prokazatelně překračovány maximální hlukové limity, se v EPS systematicky zabýváme. Pokud se vás tento problém týká a máte zájem jej právně řešit, obraťte se na naši Poradnu.

NAŠE KAUYZ

Deklarace porozumění

Tento název nese smlouva mezi společností Hyundai Motor Manufacturing Czech, s.r.o. (HMMC), Moravskoslezským krajem (MS kraj), Ministerstvem průmyslu a obchodu (MPO) a CzechInvestem na jedné straně a nevládními organizacemi Ekologický právní servis, Děti země, Beskydčan a Půda pro život na straně druhé.

Po absolvování více než dvouměsíčních velice náročných jednání, k nimž byl EPS vyzván ze strany HMMC, byla uzavřena Deklarace, která má vést především k odstranění, zmírnění a kompenzaci negativních dopadů závodu automobilky HMMC a průmyslové zóny Nošovice.

K jednotlivým závazkům:

MS kraj, MPO a CzechInvest se zavazují zastavit přípravu dalších strategických zón v MSK – Dolní Lutyně a Šilheřovic a zaměřovat se na obnovu ploch nevyužívaných průmyslových areálů (tzv. brownfields) a do budoucna preferovat jejich regeneraci před realizaci průmyslových zón na „zelené louce“.

HMMC se zavazuje mj. k vypracování dopravního plánu minimalizujícího dopad dopravy na životní prostředí, k omezení provozu nákladních aut o hmotnosti nad 7,5 tun o víkendech a svátcích, k sadovým úpravám areálů továrny snižujícím zásah do krajinného rázu nebo ke zřízení nadačního

fondy na podporu občanské společnosti a komunitních programů v okolí nošovické zóny a hodlá do něj vložit 20 mil. Kč a každoročně pak částky v řádech milionů, zavést systém environmentálního managementu a auditu EMAS II či reportovat o trvalé udržitelnosti podle standardů Global Reporting Initiative.

Nevládní organizace se zavazují k respektování všech dosud vydaných rozhodnutí a stanovisek týkajících se nošovické zóny a závodu HMMC a dále k tomu, že své výhrady k projektovým podkladům a ke správním rozhodnutím budou řešit přímo s HMMC a MS krajem a nikoliv podáváním odvolání či žalob.

Navíc tato dohoda obsahuje i sankční mechanismus, který spočívá v povinnosti uveřejnit inzerát o porušení závazků z Deklarace

Je to vůbec poprvé, co se v České republice podařilo uzavřít komplexní dohodu s nadnárodní korporací ještě předtím, než byla zahájena výstavba její továrny. Stejně tak jde o významný krok v dialogu se zástupci veřejné správy a samosprávy.

Plný text Deklarace s přílohami naleznete na našich webových stránkách v sekci Dokumenty.

Pavel Franc, Jiří Nezhyba

Stavební uzávěry - nový způsob obrany obcí proti bezohledným stavbám

Na základě inspirace úspěšným nálezem Ústavního soudu v naší kauze „Pozlovice“ * pomáháme obcím bránit jejich území, zdraví jejich občanů, jejich majetek a nedotčenou přírodu proti bezohledným stavbám, které na jejich území chystá stát a kraje. Prostřednictvím stavebních uzávěr pět obcí na **trase dálnice D3** (Tisem, Ješetice, Václavice, Libeř a Chrástřany) podstatně omezilo vedení dopravních staveb na svém území. Přijaté stavební uzávěry totiž stanoví, že dopravní stavby budou vedeny v tunelech pod povrchem země, v povrchových tunelech nebo v uzavřených tubesech. Stavby nesmí narušit krajinný ráz. Stavbaři musí tyto podmínky respektovat. Další obce, které mají podobný problém (např. Na R 35, R 52 a R 49), se chystají přijmout podobné stavební uzávěry. Cílem našich snah je pomoci obcím samosprávám minimalizovat negativní vlivy dopravních staveb na zdraví lidí, krajinu a životní prostředí, případně prosadit jiné, méně škodlivé varianty. Další snahou je vyvolat všeobecnou diskusi o způsobu vedení silničních staveb, které by mohly být šetrnější k lidem a přírodě. Právě pro autobusové koridory je inspirací švýcarský model. Vyšší náklady na stavbu jsou zcela legitimní, pokud je ve hře zdraví lidí a (dosud) nedotčená krajina.

Michal Bernard, Pavel Černý

** Ústavní soud potvrdil, že si radnice moravské obce Pozlovice (Bílá Karpaty) může nadiktovat tvrdé podmínky, za nichž je ochotna souhlasit se stavbou stožárů vysokého napětí. (náleze publikovaný pod č. 475/2006 Sb.). Obec si tak vymohla, že dráty vysokého napětí musí být v otevřené krajině zakopané v zemi.*

Expectations vs. reality

We joined forces with the League of Human Rights and organised an **international conference on corporate social responsibility in EU 10 "Expectations vs. Reality"** in Prague on October 15, 2006. The conference was the result of a yearlong international project that aimed at **monitoring adherence to the corporate social responsibility (CSR) concept and increasing awareness of this issue in the civic sector**. The project received support from the European Commission and involved NGOs as well as labour unions from the Czech Republic, Slovakia, Hungary, Estonia, Slovenia, Austria and France.

We wanted the conference to open a critical discussion on CSR observation and limits in activities carried out by multinational corporations in Central Europe. The event attracted more than 100 representatives of NGOs, the private sector, businesses, government agencies and universities. Speakers included ELS lawyers as well as law professor and FIDH (International Human Rights Federation) General Secretary Olivier De Schutter, corporate accountability campaign director of Friends of the Earth UK Craig Bennett, MEP Richard Howitt, co-ordinator of CSR Europe national partner organisations Pierre Echard and EU Commissioner Vladimír Špidla.

For more go to www.responsibility.cz

Pavel Franc, Jiří Nezhyba

OUR DONORS

Společnost bio nebio s.r.o.

Bio nebio offers a wide variety of high-quality organic and healthy nutrition products. The company's web site www.bionebio.cz offer a catalogue of its products, interesting articles, a list of specialised organic shops and an on-line order service.

Bio nebio has financially supported us for the past three years. <http://www.bionebio.cz>

Newton Information Technology, s.r.o.

Newton IT is the Czech Republic's biggest provider of electronic monitoring of newspapers, magazines, TV and radio news programmes, press agency releases and Internet news services.

We have worked together for four years and Newton IT has provided us with high-quality services throughout our collaboration. <http://www.newtonit.cz/>

These volunteers contributed to the ELS's consulting services in the past six months:

from law schools: Hana Adamová, Petra Humlíčková, Jana Kravčíková, Petra Mikulčíková, Magdaléna Navrátilová, Jana Poljaková, Vendula Povolná, Zuzana Smolová, Michael Švarc

from natural science schools: Eva Knížátková, Lucie Kratochvílová, Lenka Křížová, Pavla Křížová, David Mikstein, Jiří Špaldá.

Thank you!

New Ruzyně runway

The state-run company Letiště Praha (Prague Airport) wants to build a new runway at the Prague Ruzyně international airport. The already heavy air traffic has created major nuisance for people living in the area in the form of noise and aircraft-generated pollution. In autumn 2005, the Prague city council approved a change to the city plan allowing the construction of a new runway at Ruzyně before 2010 declaring it "development beneficial to the public".

Our clients, two owners of properties near the airport, challenged the approved city plan change at the Supreme Administrative Court (NSS) based on many arguments (including invocation of the Aarhus Convention). The NSS accepted our complaint and cancelled the city plan change with immediate effect. In its ruling, the NSS stated that city plans must be subject to legal review and that the Aarhus Convention is a directly applicable and takes precedence over the Czech Law. Based on this finding, the Court defined a large group of persons eligible to submit proposals to cancel city plans or changes thereto. This is a breakthrough ruling supporting citizens' rights threatened by investment plans.

For more information about this ruling, please, visit the Hot News or Cases sections of our web site.

Pavel Černý

The story of NEMAK and the Rajter family is over

As we already reported in our previous newsletter, we have started settlement talks in the NEMAK case based on a request of the Rajter family, our clients of more than five years.

On May 10, 2006, the Czech cabinet approved state support for the Joseph industrial zone near Most in the form of CZK 234 mln for the purchase of land. The City of Most was to add another CZK 26 mln, making the total amount CZK 2601 mln. The decision was announced by the then Prime Minister Jiří Paroubek and was presented as a step towards a settlement of all disputes with the Rajters.

Although the settlement initiative was originally proposed by the City of Most they first refused to decide on the matter and later refused any negotiation whatsoever. Therefore, we decided to go to court again and ask for a hearing of our case. However, city councillors unexpectedly approved the money necessary to buy the land at their last meeting before elections. The actual transaction took place shortly after that and we withdrew all our complaints.

We must say that throughout our settlement talks both the City of Most and the Czech government were highly unreliable partners and in many cases it was impossible to tell what motivate their steps and what were their actions "behind the scenes". We in the ELS have had a nightmare of experience with this case proving the general lack of earnest will, amateur practices and scheming in Czech politics.

Pavel Franc

Transport situation in South Moravia - road R 52 connecting Brno and Vienna

We continue providing extensive assistance to dozens of towns, affected owners and civic organisations alarmed by the possible negative impact of proposed road construction in South Moravia. Most of our efforts and attention has been recently devoted to the planned road R52 between Pohofelice and Mikulov that is to become part of the highway connecting Brno and Vienna. Besides damaging a unique countryside in the immediate vicinity (Pálava, area around Mikulov), the road, together with a planned

extension of highway D1 and construction of road R 43 between Kuřim and Troubsko, would increase the environmental burden on nearby towns and the south west districts of the City of Brno. These areas already record noise and pollution levels above the acceptable limits (for more details, see previous Newsletters). The project's opponents, therefore, propose an alternative solution to the highway connection of Brno and Vienna using the existing highway D2 and expanding the capacity of the planned Břeclav beltway.

In partnership with CEE Bankwatch and the Austrian coalition NNO Oekoburo, the ELS is responding to these and other cases (R 43 and extension of highway D1) and has sent letters to representatives of EIB (European Investment Bank) and the European Commission (DG Transport and DG Environment) regarding project funding. Our letters have received support of other Czech and Austrian NGOs. EIB has decided not to finance R52 until all legal matters are clear and a "feasibility" study is available comparing the project's economic and environmental circumstances with other possible alternatives. We cannot but note in this context that a study developed by the Brno-based firmy HBH Projekt, s. r. o. in April 2006 concludes that road R52 represents a highly inefficient solution.

Pavel Černý

More success in the Lidl case

In June of this year, we scored another important success in our campaign for a more transparent management of municipal finances. The Tábor District Court granted a ruling declaring that the disputed land under the Lidl supermarket in Tábor still belong to the town. The Court upheld our legal opinion that in a situation where a town announces a tender to sell municipal land under one set of conditions it cannot actually sell the land under completely different terms.

If this happens the local citizens can challenge the decision at court. The ruling significantly limits opportunities for corruption and conflict of interest situations. If all terms and conditions of a sale are properly disclosed the chances are there will be more bidders and not just those who have confidential information from their friends in the municipal leadership.

For more information about this case including scans of the ruling, please, go to the Cases section at www.eps.cz.

Vítězslav Dohnal

Why do we complain about SkyEurope's airport charges and not those of, let's say, ČSA?

Like many other airlines, SkyEurope uses unfair competition practices in the form of misleading advertisements. There are major differences between the advertised prices and the amount clients really have to pay. We chose SkyEurope as the target of our complaint because in addition to all this the company also charges special fees for credit card payments, which is a problem that occurs in other, unrelated sectors, too, and we believe that such fees are entirely unacceptable.

We are not suing ČSA because they are willing to negotiate with us and we have been able to talk with them about their misleading advertisements off court. So far, it seems that ČSA will voluntarily give up the service charges. ČSA includes fuel charges in the basic ticket price. However, we have another legal dispute with ČSA the limited validity of ticket vouchers.

Other "candidates" - Ryanair, Easyjet and Smartwings face similar complaints in Germany and United Kingdom.

Filip Gregor

Očekávání vs. Realita

Dne 15. září 2006 jsme společně s Ligou lidských práv v Praze uspořádali **mezinárodní konferenci „Očekávání vs. Realita“ - společenská odpovědnost podniků v EU-10**. Konference byla završením ročního mezinárodního projektu, který si kládla za cíl **monitorovat dodržování konceptu společenské odpovědnosti podniků (CSR) a zvyšovat povědomí o tomto tématu v rámci občanského sektoru**. Projekt podpořila především Evropská komise a zapojily se do něj nevládní organizace a odborové organizace z České republiky, Slovenska, Maďarska, Estonska, Slovinska, Rakouska a Francie.

Cílem konference bylo otevřít prostor pro kritickou diskuzi o dodržování a limitech CSR a aktivitách nadnárodních korporací ve střední Evropě. Zúčastnilo se jí více než 100 zástupců nevládních organizací, soukromého sektoru, obchodních organizací, vládních institucí i akademických kruhů. Mimo zástupců EPS vystoupili profesor práv a generální tajemník FIDH (Mez. federace lidských práv) Olivier De Schutter, ředitel corporate accountability campaignu z Friends of the Earth UK Craig Bennett, Richard Howitt, poslanec Evropského parlamentu, dále Pierre Echard, koordinátor sítě národních partnerských organizací CSR Europe a také eurokomisař Vladimír Špidla.

Více na www.responsibility.cz

Pavel Franc, Jiří Nezhyba

PŘEDSTAVUJEME NAŠE DÁRCE

Společnost Bio nebio s.r.o.

Bio nebio nabízí na českém trhu široký sortiment vysoce kvalitních biopotravin a potravin zdravé výživy. Na stránkách www.bionebio.cz se můžete seznámit s nabídkou výrobků, přečíst si řadu zajímavých informací, ze seznamu bioproduktů vybrat tu nejbližší nebo si zboží on-line objednat v bio e-shopu. Bio nebio nás finančně podporuje již 3. rokem. <http://www.bionebio.cz>

Newton Information Technology, s.r.o.

Tato společnost je v České republice největší společností dodávající v elektronické podobě v plném znění veškeré informace z novin, časopisů, zpravodajských pořadů televizních a rozhlasových stanic, agenturního zpravodajství a internetu. Spolupracujeme již více než 4 roky a Newton I. T. nám poskytuje vysoce kvalitní služby. <http://www.newtonit.cz/>

Za uplynulý půl rok se na činnosti Poradny EPS podíleli tyto dobrovolníci:

z právnických fakult: Hana Adamová, Petra Humlíčková, Jana Kravčíková, Petra Mikulčíková, Magdaléna Navrátilová, Jana Poljaková, Vendula Povolná, Zuzana Smolová, Michael Švarc
z přírodovědeckých fakult: Eva Knížátková, Lucie Kratochvílová, Lenka Křížová, Pavla Křížová, David Mikstein, Jiří Špalda.

Děkujeme!

Nová dráha letiště Ruzyně

Státní podnik Letiště Praha plánuje výstavbu nové letové dráhy mezinárodního letiště Praha – Ruzyně. Již stávající provoz na letišti výrazně obtěžuje obyvatele okolního obydleného území zejména hlukem a dále spadem znečišťujících látek z provozu letadel. Na podzim roku 2005 schválilo zastupitelstvo Prahy změnu územního plánu města, která by umožnila výstavbu nové dráhy v Ruzyni před rokem 2010 jako tzv. „veřejně prospěšnou stavbu“. Dva vlastníci nemovitostí z blízké městské části, které právně zastupujeme, na základě množství argumentů (mimo jiné odvolávajících se na Aarhuskou úmluvu) napadli schválenou změnu územního plánu u Nejvyššího správního soudu (NSS). NSS nám vyhověl, změnu územního plánu svým rozsudkem s okamžitou platností zrušil. Mimo jiné konstatoval, že územní plány musí podléhat soudnímu přezkumu, že Aarhuská úmluva je bezprostředně použitelná a před českým právem má přednost. V návaznosti na to široce vymezil okruh osob oprávněných podat návrh na zrušení územního plánu nebo na jeho změny. Rozhodnutí NSS je proto průlomové pro uplatňování práv občanů ohrožených plánovanými investičními záměry.

Podrobnější informace o rozsudku na našich webových stránkách www.eps.cz v sekci Případy.

Pavel Černý

Kauza NEMAK a příběh rodiny Rajterových končí

Jak jsme informovali již v předchozím Infolistu, na základě žádosti rodiny Rajterových, kterou více než 5 let právně zastupujeme, jsme přistoupili na jednání o uzavření smíru v kauze NEMAK. Vláda ČR dne 10.5.2006 schválila podporu průmyslové zóny Joseph na Mostecku ve formě 234 mil. Kč na výkup potřebných pozemků. Město Most mělo navýšit tuto částku o 26 mil. Kč, a to na celkových 260 mil Kč. Toto rozhodnutí oznámil tehdejší ministerský předseda Jiří Paroubek jako krok k uzavření všech sporů s rodinou Rajterových.

Přestože město Most smírné jednání iniciovalo, odmítlo nejprve o věci rozhodnout a poté dokonce odmítlo jednat. Proto jsme se znovu obrátili na soudy, aby projednaly naše žalobní návrhy. Na posledním jednání zastupitelstva, kterému končilo volební období, zastupitelé částku na výkup pozemků nečekaně schválili. Brzy nato proběhla celá transakce a my jsme vzali své žaloby zpět. Je třeba říci, že v průběhu jednání o smírném řešení celého sporu bylo jednání města Mostu i Vlády ČR velice nepřehledné, v mnoha případech vůbec nebylo jasné, jaké jsou skutečné důvody toho kterého kroku a jaká se vedou jednání „za scénou“. Pro nás jako EPS to znamenalo poměrně otfesnou zkušenost přinášející svědectví o neseříznosti, amatérismu a pletichaření zdejší politické scény.

Pavel Franc

Dopravní situace jižní Moravy

- rychlostní silnice R 52 pro spojení Brna a Vídně

obrazová příloha na obálce

Pokračujeme v rozsáhlé pomoci desítkám obcí, dotčených vlastníků a občanských sdružení, které se obávají negativních vlivů plánovaných dopravních staveb na jižní Moravě. Nejvíce pozornosti a úsilí jsme v posledním období věnovali případu plánované rychlostní komunikace R52 Pohořelice - Mikulov, která se má stát součástí dálničního spojení Brna a Vídně. Kromě poškození unikátní krajiny v bezprostředním okolí (Pálava, okolí Mikulova) by vybudování této silnice v kombinaci s plánovaným

rozšířením dálnice D1 a stavbou R 43 Kuřim - Troubsko vedlo ke zvýšení zátěže obcí a městských částí na jihozápadním okraji Brna. Tam jsou již dnes překračovány hlukové a imisní limity (viz předchozí čísla Infolistů). Odpůrci výstavby R52 proto navrhuji alternativní variantu dálničního spojení Brna a Vídně s využitím existující dálnice D2 a rozšířením kapacity obvodu Břeclavi, jehož výstavba je plánována.

V souvislosti s tímto a dalšími jihomoravskými dopravními případy (R 43 a rozšíření D1) jsme v EPS připravili ve spolupráci s CEE Bankwatch a rakouskou koalici NNO Oekoburo dopisy představitelům EIB (Evropská investiční banka) a Evropské komise (DG Transport a DG Environment), týkající se financování těchto zamýšlených projektů. Dopisy podpořila řada dalších českých i rakouských NNO. V případě R52 se EIB rozhodla zatím projekt nefinancovat, pokud nebudou vyjasněny právní problémy a dokud nebude zpracována „studie proveditelnosti“, která srovná ekonomickou a ekologickou vhodnost stavby s dalšími možnými variantami. V této souvislosti je na místě upozornit, že podle studie brněnské firmy HBH Projekt, s. r. o. z dubna 2006 je rychlostní silnice R52 ekonomicky krajně neefektivní.

Pavel Černý

V kauze Lidl dále vítězná

V červnu letošního roku se nám podařil další důležitý krok k posílení transparentnosti obecního hospodaření. Okresní soud v Táboře vydal rozsudek, kterým určil, že sporné pozemky pod prodejnou Lidl v Táboře patří stále městu. Soud se přiklonil k naší prosazovanému právnímu názoru tvrdícímu, že pokud obec zveřejní pro prodej svého pozemku konkrétní podmínky, nesmí jej následně prodat za podmínek zcela jiných.

Pokud obec takto činí, mohou občané napadnout prodej u soudu. Rozhodnutí soudu významně omezuje prostor pro korupci a střet zájmů. Řádné zveřejnění včetně všech podmínek prodeje totiž podstatně zvyšuje šanci, že o koupi konkrétní nemovitosti projeví zájem širší okruh zájemců, nikoliv jen ti, kteří mají díky svým kontaktům s vedením obce privilegované informace.

Podrobné informace o případu včetně naskenovaných rozsudků najdete na www.eps.cz v sekci případy.

Vítězslav Dohnal

Proč žalujeme SkyEurope kvůli letištním poplatkům a ne třeba ČSA?

Obdobně jako další letecké společnosti se i SkyEurope dopouští nekalé soutěže, a to formou klamavé reklamy. Inzerované ceny letenek a skutečné ceny, za které je možné lety realizovat, se výrazně liší. SkyEurope jsme si pro žalobu vybrali z důvodu, že ještě navíc požaduje poplatek za platbu platební kartou, což je samostatná záležitost, která se objevuje i v úplně jiných odvětvích a tento požadavek je dle našeho názoru v každém případě nepřipustný.

Vzhledem k tomu, že ČSA projevily ochotu s námi jednat, jejich klamavou reklamou zatím řešíme mimosoudně. Na základě jednání s ČSA zřejmě dospějeme k tomu, že servisní poplatek ČSA dobrovolně zruší. Palivové příplatky má ČSA integrovány v základní ceně letenky. Proti ČSA ale vedeme soudní spor v jiné věci - omezují platnost poukazu na letenky.

Další "adepti" na žalobu Ryanair, Easyjet a Smartwings čelí obdobným žalobám v Německu a ve Velké Británii.

Filip Gregor

Retail chain	Different types of problems	Total fine imposed
Plus Discout	75	CZK 50,000
Delvita	70	CZK 30,000
Billa	60	CZK 90,000
Penny Market	56	CZK 20,000
Ahold	39	CZK 50,000
Tesco	34	CZK 10,000
Lidl	25	CZK 5,000
Interspar	18	CZK 30,000
Kaufland	17	CZK 25,000

Hypermarkets without fines:

Retail chain	Different types of problems
Globus	42
Makro	19
Hornbach	6
Baumax	3
Bauhaus	2

HOW TO BECOME A DONOR

We extend our thanks for supporting our activities.

Open Society Fund, Open Society Institute Budapest, VIA Foundation, C.S.Mott, Czech Environmental Partnership Foundation, European Commission - DG Employment, DG Environment, ESF, NROS, Ministry of the Environment, Nesst, STEP, International Visegrad Fund. Bio Nebio, Newton I.T., Zhaba Facilitators Collective, The Prague Concert Co., CASNET s.r.o., Ekologos, o. p. s., Liptex trading s.r.o., ProLife (civic organisation), School of Environmental Thinking and civic organisations Kamenice, Sdružení pro ochranu přírody a životního prostředí v obci Štáhlavy and Občanské sdružení pro Nebušice.

Also, we must thank all small donors for their contributions and our volunteers for their work.

If you are interested in supporting the activities of the ELS you can send your contribution to the ELS Fund www.fondeps.cz to bank account no.: 47 12 98 763 / 0300, v. s. 9999, k. s. 4717.

Mylykoski's departure from the Czech Republic

In partnership with Sdružením pro Opatovice a Pohřebačku and other local organisations including massive support from people living in the region, we were able to prevent Finnish company Mylykoski's planned investment into a giant paper mill.

The project was to be the second biggest foreign investment in the Czech Republic (more than CZK14 bln) and the investor was not afraid to use his strong position against Czech authorities but, more importantly, to scores of affected citizens. We have documented and legally challenged a number of incorrect official procedures and illegal steps that occurred during administrative procedures in relation to the paper mill approval process.

The factory was to produce 400,000 tonnes of magazine-quality paper, process 600,000 m3 of pinewood, 60,000 tonnes of sulphate bleached pulp and as much as 700 GWh of electric power each year. These figures raised serious concerns among local citizens and NGOs about the inherent devastation of Czech forests, intense heavy traffic through the town, excessive noise and high power consumption. These are the reasons why we decided to represent local citizens in this case.

Michal Bernard

Law violation in hypermarkets goes largely ignored so far

Reports published by the State Labour Inspection Authority indicate that labour inspectors have so far responded to repeated violations of legal regulations in retail chains with very small fines and in some cases, the inspection used no sanctions at all. Hypermarkets most often violate the Labour Code when they fail to provide lunch breaks to their employees, force them to work seven days in a row without a day off, schedule shifts so that some employees do not get even 12 hours of rest between shifts, use overtime work on a large scale and schedule shifts irregularly without serious reason.

Jana Koukalová

LEGISLATION

News from Parliament

Civic society seems to have the same effect on Senator Kubera as a red rag has on a bull or the mole on a gardener. The statements he made during the Senate's hearing of the country's biggest transport petition against a highway through Brno once again confirmed his reputation of a great warrior against "eco-terrorism". There were the well-known clichés: "Eco-terrorists often use all that civilisation has to offer, even those things they campaign against." There were some surprising suggestions: "I suggest we do not spend much time on these petitions because we cannot solve the issue anyway. We should take note of them and try to make petitioners not to send petitions to us." And a little while earlier, there was even something that could be considered a law-making initiative: "When there are no petition fees, they can get signatures even from people who are not interested in the issue that much. If they had to pay CZK 1,000 people would think twice before signing." We have no choice but to wish the Senator lot of strength for his ongoing fight against democracy.

Luděk Šíkola

New Construction Act to will effect on January 1, 2007

The new Construction Act (no. 183/2006 Coll.) will take effect on the first day of next year. It has been long in the making, anxiously anticipated and fiercely. We are one of those who believe the new legislation will pose a great threat to public interest protection and rights of affected individuals and could support ill will on the part of official representatives.

The fact that most building project could be approved without administrative procedures, for example, through public-law agreements, authorised architect certificates and other means is not the only problem. The newly created legal tools will create chaos in administrative procedures. It will be a common practice to have portions of a development project approved outside of the administrative framework and other parts approved in an administrative procedure. Moreover, investors will be able to intervene in this process by applying for exceptions in order to get a fast-track procedure. The consequences of this hodgepodge are hard to predict.

The new law also has higher demands in terms of knowledge and understanding of town and country planning. Among other things, it introduces strict concentration of affected person objections and opinions of affected authorities.

As we expect many people will have troubles understanding the new law we have prepared an initial course on the new Construction Act for NGOs, management of protected landscape areas and commercial organisations. The course will focus on legal consequences of the new law and its concurrence with rules of administrative procedure.

Luděk Šíkola

EDUCATION

8th Human Rights School

The Human Rights School is an annual educational project for law students organised by the Public Interest Lawyers Association (PILA). Its core event is a week long intensive interactive training that allows students to try their hand on interactive handling of specific cases of human rights abuse, simulated administrative and court procedures, court argumentation, etc. There are debates with interesting guests, too. This year, ELS lawyers contributed a case study focusing on corruption and conflict of interest, shared their experience with social responsibility of big corporations and talked about real-life application of environment-related EC Directives. Students could test their abilities in a simulated administrative procedure about an environmentally controversial development in the imaginary town of Chomoutov.

For more information on this even go www.pilaw.cz

Vítězslav Dohnal

foto ke kauze NEMAK / Jan Šibík

Přehled počtu druhů pochybení a uložené pokuty
(za rok 2005 a 1. čtvrtletí 2006):

Obchodní řetězec	Počet druhů pochybení	Celková výše uložené pokuty
Plus Discount	75	50 000,- Kč
Delvita	70	30 000,- Kč
Billa	60	90 000,- Kč
Penny Market	56	20 000,- Kč
Ahold	39	50 000,- Kč
Tesco	34	10 000,- Kč
Lidl	25	5 000,- Kč
Interspar	18	30 000,- Kč
Kaufland	17	25 000,- Kč

Hypermarkety bez pokuty:

Obchodní řetězec	Počet druhů pochybení
Globus	42
Makro	19
Hornbach	6
Baumax	3
Bauhaus	2

JAK PŘÍSPĚT

Děkujeme Vám všem, kteří nás podporujete.

Open Society Fund, Open Society Institut Budapešť, Nadace VIA, C.S.Mott, Nadace Partnerství, Evropská komise – DG Employment, DG Environment, ESF, NROS, Ministerstvo životního prostředí, Nesst, STEP, International Visegrad Fund.

Bio Nebio, Newton I.T., Zhaha Facilitators Collective, The Prague Concert Co., CASNET s.r.o., Ekologos, o. p. s., Liptex trading s.r.o., Občanské sdružení ProLife, Škola ekologického myšlení, Občanské sdružení Kamenice, Sdružení pro ochranu přírody a životního prostředí v obci Štáhlav, Občanské sdružení pro Nebušice.

Velice si také vážíme příspěvků od všech jednotlivců a práce našich dobrovolníků.

Kdokoliv máte zájem podpořit aktivity EPS, pošlete příspěvek na Fond EPS www.fondeps.cz číslo účtu: 47 12 98 763 / 0300, v. s. 9999, k. s. 4717.

Odchod finské papírny Myllykoski z České republiky

Ve spolupráci se Sdružením pro Opatovice a Pohřebačku a dalšími místními občanskými sdruženími včetně velké podpory obyvatel kraje se nám podařilo zabránit plánované investici obří papírny finské společnosti Myllykoski. Projekt papírny měl být druhou největší zahraniční investicí v ČR, přes 14 miliard Kč, a investor svou silnou pozici odpočátku dával najevo jak českým státním orgánům, tak především řadě dotčených občanů.

Zdokumentovali jsme a právně napadli řadu nesprávných úředních postupů či nezákonností v průběhu správních řízení o povolení papírny. Ta měla ročně chrlit 400.000 tun magazínového papíru, spotřebovat 600 tisíc kubíků smrkového dřeva, 60 tisíc tun sulfátové bělené buničiny a až 700 GWh elektrické energie.

Tato fakta vyvolávala mezi místními obyvateli a nevládními organizacemi velké obavy z hlediska předpokládaného devastování českých lesů, nárůstu silniční kamionové dopravy skrz obce, nadlimitního hluku a velké energetické náročnosti. Z těchto důvodů jsme se rozhodli místní občany zastupovat.

Michal Bernard

Porušování zákona v hypermarkétech se zatím příliš netrestá

Ze zpráv Státního úřadu inspekce práce je zřejmé, že opakované porušování pracovních předpisů v obchodních řetězcích je ze strany inspektorátů práce postihováno jen velmi nízkými pokutami, některým řetězcům za porušování zákona inspekce neudělila dokonce pokutu žádnou.

Hypermarkety se nejčastěji dopouští porušování ustanovení zákoníku práce, když neposkytují zaměstnancům přestávku na jídlo, nutí je pracovat 7 dní po sobě bez odpočinku, nařizují směny tak, že zaměstnanec nemá mezi směny ani dvanáctihodinový odpočinek, nadměrně nařizují práci přesčas a zbytečně rozvrhují směny nerovnoměrně.

Jana Koukalová

LEGISLATIVA

Novinky z parlamentu

Stejně jako červený hadr na býka nebo krtek na zahradníka působí občanská společnost na senátora Kuberu. Svými výroky během senátního projednávání největší dopravní petice v zemi proti dálnici přes Brno opět potvrdil pověst velkého válečníka s „ekoterorismem“. Mimo obvyklých klišé: „Ekoteroristé velmi často využívají všech výdobytků civilizace, a to i těch, proti kterým protestují.“, hřimal: „Navrhuji, abychom se peticemi příliš nezabývali, protože je stejně nevyřešíme, vzali je na vědomí a spíš nutili, aby nám je petičníci neposílali.“ A chvíli předtím ještě stačil vyvinout téměř zákonodárnou iniciativu: „Když je totiž petice zadarmo, podepíše ji i ten, kdo na tom zvláštní zájem nemá. Kdyby byl poplatek tisíc korun za podpis, lidé by se rozmysleli.“ Nezbývá než senátorovi v novém volebním období popřát spoustu sil do dalších pútek s demokracií.

Luděk Šíkola

Nový stavební zákon účinný od 1. ledna 2007

S počátkem roku 2007 vstupuje v účinnost nový stavební zákon (č. 183/2006 Sb.). Zákon dlouho připravovaný, netrpělivě očekávaný a zároveň zatracovaný. Stojíme na straně těch, kteří v tomto právním předpise vidí nebezpečí pro ochranu veřejných zájmů a práv dotčených osob nebo potenciál ke zlovůli úředních osob.

Nejde jen o to, že většina staveb může být povolena mimo správní řízení např. veřejnoprávní smlouvou, certifikátem autorizovaného architekta a dalšími, ale také o zmatek, který těmito novými právními instituty do správních postupů vnáší. Bude běžnou praxí, že stavba bude částečně povolována mimosprávním postupem a částečně ve správním řízení.

Do tohoto procesu může ještě navíc vstoupit investor a požádat o výjimku, aby mohl využít nějakého dalšího zkráceného postupu. Důsledky tohoto propletence lze zatím těžko předpovídat.

Nový zákon také klade zvýšené požadavky na znalosti a orientaci v územním plánování. Zavádí např. mimo jiné přísnou koncentraci námitek dotčených osob a stanovisek dotčených orgánů.

Vzhledem k očekávaným obtížnostem zorientovat se v tomto zákoně jsme připravili k novému stavebnímu zákonu vstupní školení pro nevládní organizace, správy CHKO, ale i pro komerční subjekty, ve kterém se snažíme zaměřit právě na právní problematiku tohoto předpisu a na jeho souvislosti se správním řádem.

Luděk Šíkola

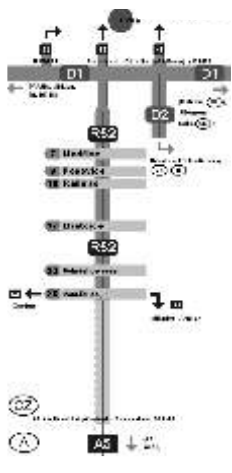
VZDĚLÁVÁNÍ

Škola lidských práv poosm

Škola lidských práv (ŠLP) je každoročně uskutečňovaným vzdělávacím projektem pro studenty právnických fakult. Pořádá jej Public Interest Lawyers Association (PILA). Hlavní aktivitou je týdenní interaktivní trénink simulovaných řízení, argumentačních cvičení, řešení reálných případů, besed se zajímavými hosty apod. Právníci EPS letos do programu přispěli případovou studií k tématu korupce a střetu zájmů, podělili se se studenty o zkušenosti s tématem společenské odpovědnosti korporací a věnovali se také používání environmentálních Směrnic ES. Prakticky si své znalosti a dovednosti mohli studenti vyzkoušet při účasti v simulovaném správním řízení o povolení ekologicky kontroverzní stavby v tzv. městečku Chomoutov.

Více informací o této akci sledujte na www.pilaw.cz

Vítězslav Dohnal

TIRÁŽ

Informační list 2/2006 vychází na podzim 2006. Vydává Ekologický právní servis: Pěrvrátilská 330, 390 01 Tábor, tel.: 381 253 904, fax: 381 253 910, email: tabor@eps.cz a Dvořákova 13, 602 00 Brno, tel.: 545575229, fax: 542213373, email: brno@eps.cz.
<http://www.eps.cz>

COLOPHON

Newsletter 2/2006 is published in autumn 2006 by the Environmental Law Service (civic organization): Pěrvrátilská 330, 390 01 Tábor, tel.: 381 253 904, fax: 381 253 910, email: tabor@eps.cz and Dvořákova 13, 602 00 Brno, Tel.: 545575229, fax: 542213373, email: brno@eps.cz.
<http://www.eps.cz>

**PRÁVEM PROTI BEZPRAVÍ
NOT JUST LAW!**

